

HÖRSELNYTT

ETT NYHETSREVISOR FRÅN SVENSK HÖRSEL

NR 3 2012

Remissyttrande om Fritt val

Utredningen om Fritt Val av hjälpmedel (<http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/182035>) har nu hämtat in remisser från olika instanser.

Svaren kan delas in i fyra kategorier:

- 1) positiva, i det närmaste fullt stöd
- 2) positiva, men med vissa förbehåll
- 3) neutrala
- 4) negativa

De allra flesta tillhör grupperna 1–2. Många är också neutrala och några få negativa. Några exempel på svar är SPF (Sveriges Pensionärsförbund) med 266 000 medlemmar som anser att förslaget är bra och helt i riktningen som medvetna pensionärer vill ha det. SPF säger vidare att alla hjälpmedel som är "nödvändiga och till nytta för individen" självfallet ska vara med i ett Fritt Val.

SRAT, fackföreningen för Audionomer, är också positiv till utvecklingen för ökad delaktighet och valfrihet för

brukarna. SRAT skriver "... val av hörapparat kan inte göras fristående utan är en del av en rehabiliteringsprocess där Audionomens kunskap och erfarenhet är nödvändig".

Handikappförbunden skriver att man stödjer ambitionen om att ge den enskilde större valfrihet och inflytande över sin hjälpmedelsförsörjning. "Därför förordar vi en mer omfattande försöksverksamhet med Fritt Val som utvärderas innan en helt ny modell för hela Sverige införs". SPAF (Föreningen för hörselpedagoger) skriver att man instämmer i förslaget i att öka delaktigheten och valfriheten inom hörselområdet. "Dock bör kvalitet på information och ansvar för korrekta etiska bedömningar regleras noggrant".

SMAF (Svensk Medicinsk Audiologisk Förening) skriver att flera vårdgivare som patienten kan välja mellan ska finnas för ökad tillgänglighet och valfrihet. Man skriver också att "det måste finnas krav på öppenhet och kvalitetsdokumentation så att patienten/individen kan göra ett informerat val". STAF (Svensk Teknisk Audiologisk Förening) anser inte att fritt val passar för hörapparater. Föreningen skriver att det i praktiken inte finns något fritt val då brukaren måste "... förlita sig på utprovaren när det gäller hörapparatval". Med utprovare torde STAF mena Legitimerad Audionom (red anmärkning). ←

Hörapparatföretagen överens om forskningsagenda

FORSKNING

De stora internationella hörapparatföretagen har bildat en förening som syftar till att skapa en långsiktig agenda för forskning. Företagen, som normalt sett konkurrerar med varandra, är GN ReSound, Starkey, OTICON, Siemens, Widex och Phonak. De skapar nu ett samarbete där man på ett konkurrensneutralt sätt ska arbeta för att stimulera forskning inom området. Läs mer på www.hearingirc.com. Totalt sett satsar hörapparatföretagen ca 12% av sin totala försäljning på forskning.

Apple satsar på hörsel

NY TEKNIK

Apple, ett av världens största företag med den mycket välkända produkten Iphone, satsar på hörselområdet. "Made for Iphone hörapparater" kallas en av deras satsningar <http://www.techweekeurope.co.uk/news/iphone-5-apple-hearing-aid-ios-6-86854>.

Tanken är att hörapparater från ledande tillverkare ska vara kompatibla med iOS6 och Iphone 4S och senare enheter. Apple vill i dagsläget inte ge fler detaljer, men det verkar som att en av de bärande delarna är att ge användarna förbättrade hörselupplevelser och att själv kunna göra inställningar av sitt hörande. Vad exakt det innebär vet vi inte, men att hörapparater och konsumentelektronik blir allt mer integrerat står helt klart.

Detta kommer naturligtvis att förbättra och förenkla möjligheten att koppla hörapparaten till mobiltelefonen och andra ljudkällor. Det öppnar även för "tredjepartsutvecklare" av appar för ytterligare integrering. Vad betyder det för Audionomernas arbete? Vad betyder det för sättet att anpassa hörapparater på när en del av inställningarna kan skötas från en telefon?

Antalet appar för enklare hörseltest,

träning av kognitiva förmågor, användning i anpassningsarbete och teknikinformation ökar stadigt för de olika plattformarna. Tillverkare och apputvecklare ser detta som ett viktigt verktyg för att öka acceptansen, delaktighet för användare vid hörapparat Anpassning och naturligtvis en möjlighet att sprida och visa ny teknik. För förebyggande arbete så kan vi rekommendera Arbetsmiljöverkets app. ←

Danmarks hörselvårdssystem

DANMARK På uppdrag av det danska Socialdepartementet har en arbetsgrupp studerat det danska systemet för hörapparatområdet. (rapporten heter: *Kulegravning af Høreapparatområdet*)

Det danska systemet i sammanfattning:

1. Första steget i den danska processen är en remiss från en öronläkare.
2. Det andra steget är ett godkännande av den kommun där klienten bor.
3. Det tredje steget är att välja en av tre vägar.

Klienten kan:

- a) Gå till en audiologisk klinik för att få sin hörapparat.
- b) Gå till den öronläkare som skrivit remissen om vederbörande har avtal. Öronläkaren är en del av den offentliga vägen.
- c) Gå till en privat audionommottagning som har godkänts av systemet (DELTA).

Det finns många likheter i det danska systemet

och de i Skåne och Stockholm, men även klara skillnader. **Här är några:**

1. I det danska systemet finns ett ordinations-tvång från läkare som saknas i SLL och Skåne.
2. I Danmark sker finansiering av kommunerna och inte som i Sverige av landstingen.
3. I Danmark finns den tredje vägen i form av privata öronläkare som provar ut hörapparater som en del av det offentliga systemet. I Danmark har kommunerna ett ansvar för att bedriva hörselpedagogik som är ganska omfattande.
4. I Danmark betalar klienterna inga egenavgifter.

När man jämför kostnaderna mellan de tre olika alternativen blir de privata lösningarna billigare för samhället (siffror i DKR). ←

	Läkare	Audiologisk Klinik	Privat audionom
En hörapparat	10 137	10 062	6 404
Två hörapparater	16 938	14 973	12 011

Högst kostnad har läkarna medan de privata Audionomklinikerna har lägst kostnad.

Antalet förskrivna hörapparater ökar

Landsting/region	Personer som ordinerats hörapparat 2010	Totalt antal ordinerade hörapparater 2010	Andel som fått två hörapparater 2010
Stockholms läns landsting	15 927	29 228	83,4%
Landstinget i Uppsala län	2 648	4 461	67,2%
Landstinget Sörmland	2 135	3 407	59,6%
Landstinget i Östergötland	2 748	4 489	65,4%
Landstinget i Jönköpings län	3 115	5 317	73,0%
Landstinget Kronoberg	1 275	2 076	62,8%
Landstinget i Kalmar län	1 749	2 999	74,3%
Region Gotland	575	1 071	70,1%
Landstinget Blekinge2)	1 589	2 986	*
Region Skåne	10 292	16 687	62,0%
Region Halland	2 877	4 603	60,0%
Västra Götalandsregionen	12 771	19 751	54,7%
Landstinget i Värmland	1 826	2 947	61,3%
Örebro läns landsting	2 444	4 101	69,4%
Landstinget Västmanland3)	2 056	3 238	57,5%
Landstinget Dalarna	3 472	5 003	44,3%
Landstinget Gävleborg	2 165	3 163	48,1%
Landstinget Västernorrland	1 957	3 027	47,7%
Jämtlands läns landsting	957	1 404	52,6%
Västerbottens läns landsting	2 114	3 007	46,6%
Norrbottnens läns landsting	2 794	3 518	32,8%
Samtliga	77 486	126 483	63,2%

UNDERSÖKNING

En undersökning av Hjälpmedelsinstitutet visar att antalet förskrivna hörapparater har ökat till 125 00 apparater år 2010. Detta kan jämföras med att åtta år tidigare, 2002, så förskrevs det 70 000 hörapparater. ←